

Betref:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Jona 1 : 11 – 17	Auteur:	Ds. J.C. den Toom
Jaargang 1	Nummer 2017-03	Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

De straf aanvaard

Na het niet aanvaarden van zijn taak vluchtte Jona weg van het aangezicht des Heeren. Zo probeerde hij zijn eigen ik veilig te stellen. Maar de Heere kwam Jona tegen. Hij zocht hem op in een storm en werd zijn ongehoorzame knecht te sterk. Daardoor ging Jona's eigen ik eraan. Hij erkende zijn schuld. En wanneer er sprake is van schuld heeft dat straf tot gevolg. Alleen zo kan de toorn van God worden gestild. Want de Heere vertoornt zich zeer over de aangeboren en de werkelijke zonden en wil die door een rechtvaardig oordeel straffen. “” Wat zullen we doen opdat de zee stil worde van ons? “ zo vragen ze hem. Waarop het antwoord van Jona volgt: “Neem mij op, en werpt mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet dat deze grote storm ulieden om mijnentwil overkomt. “ Hiermee velt Jona velt het oordeel over zichzelf. Hij doet hier hetzelfde als David. Toen de engel des Heeren er zeventig duizend van het volk met pestilentie had geslagen riep hij uit: “ Zie ik heb gezondigd en ik heb onrecht gehandeld. Maar wat hebben deze schapen gedaan? Heere mijn God uw hand zij toch tegen mij en tegen mijns vaders huis.” Jona wil boeten. En dat is nu een van de kenmerken van het waarachtig geloof dat de Heere in het hart van de zijnen legt. Als het tot het uiterste komt wordt de zonde niet verbloemd. Dan komt men in de schuld en hun zonden komen voor de dag bij God en bij de mensen die betrokken zijn in de gevolgen van het kwaad. Dan moet alles van het hunne worden prijs gegeven om het overboord te werpen.

De geveinsden komen niet zo ver. Er wordt weliswaar geroemd over God en zijn genade. Maar het waarom van die goddelijke genade heeft in dat roemen geen plaats omdat die eenvoudigweg ontbreekt. Het eigen ik bleef gehandhaafd. Dan spreken we wel over zonde en schuld. Maar we komen niet door schuld besef getroffen en verslagen tot God om het te belijden voor Gods aangezicht. Dan zijn we te vergelijken met deze scheepslieden op het schip. Ze hebben medelijden met Jona ze willen hun barmhartigheid bewijzen. Ze willen behouden worden. Ze roeiden en spanden zich in tot het uiterste om het droge te bereiken. Maar toen het hen niet lukte zeiden ze niet tegen Jona: Ook wij hebben gezondigd. Ook wij hebben de Heere de God des hemels, die de zee en heet droge gemaakt heeft veracht. Wij hebben de afgoden gediend. Ook wij staan in de schuld en hebben de straf verdiend. Daarin zijn we een met u. Maar dat gebeurt niet. Want zij gaan volgens hun mening vrijuit. Hen treft geen schuld. En hoe worden ze nu die grote nood die hen overkomt gered? Genoodzaakt door de omstandigheden werden ze vroom. Ze baden tot God. Ze zeiden: Och HEERE; laat ons toch niet vergaan om dezes mans zielen leg geen onschuldig bloed op ons; want Gij, HEERE, hebt gedaan gelijk als het U heeft behaagd.” En nadat ze Jona overboord hadden geworpen en de zee was gestild vreesden zij de HEERE. Ze toonden hun dankbaarheid in het slachten van slachtoffer en het beloven van hun geloften. Ze zeilden op een kalme zee verder naar hun bestemming en ze kwamen voor eeuwig om.

Jona ging overboord, niet omdat hij zelfmoord zocht, noch omdat hij aan de hand van God wilde ontkomen. Maar om de anderen te redden sprak hij uit: “Werpt mij in de zee. Zo zal de zee stil worden van u lieden.” De zeelieden dachten aan een andere mogelijkheid. Want stel je voor dat ze onschuldig bloed zouden vergieten. In vers 13 lezen we: “ Maar de mannen roeiden om het schip weder te brengen aan het droge.” En dit is het beeld van ieder mens die zichzelf probeert te redden. Ze roeiden en roeiden, zo hard als ze konden. Met vaste hand worden de riemen aangegrepen, de riemen van goede werken, van offeren en gebeden. Zo proberen we onszelf te handhaven en ons in veiligheid te brengen in de stormen die God over ons leven laat komen. Dan zeggen we: “Als we dat kwaad hebben overwonnen, als we dat verkeerde uit ons leven hebben weggebannen, als we die boosheden hebben afgezworen dan komen we eenmaal veilig aan wal. ” Maar wanneer het gaat om onze eeuwige bestemming komen we met al ons doen en laten voor eeuwig om.

De zeelieden op Jona's schip kwamen tot de conclusie dat het hen niet lukte om hun boot veilig aan wal te brengen. Ze konden het niet. Hoe ze ook roeiden de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen. De nood steeg al hoger en hoger. Er bleef geen andere weg over dan in te gaan op het voorstel van Jona en gebruik te maken van zijn plaatsbekledend offer. Na hun gebed namen ze Jona en wierpen hem in de zee. Wat zullen dat een indrukwekkende momenten zijn geweest toen de scheepslieden Jona vastgrepen, hem optilden en hem over de reling neerwierpen in de kolkende zee onder hen. Spoedig was Jona in de golven verzonken. Het water sloot zich boven zijn hoofd, hij verdween in de diepte en geen oog zag hem meer.

Maar Jona komt niet om. Hij is niet verloren. Terwijl hij zichzelf verliest zinkt hij neer in de eeuwige armen van zijn ontfermende God. Dat is het wondervolle van deze geschiedenis. Dat is het wondervolle van het evangelie van Gods genade in de Heere Jezus Christus voor al zijn kinderen.

Hoe ver ze ook van Hem zijn afgedwaald, hoe zeer ze Hem ook de rug toe hebben gekeerd. Wat hier met Jona gebeurt, is het beeld van allen in wier leven de Heere te sterk is geworden, van hen die, telkenmale weer de dood moeten schrijven op alles wat het hunne is, die met zichzelf aan een einde zijn gekomen. Hier zien we de vervulling van Jezus woord: "Wie zijn leven verliest, die zal het behouden." Jona verdrinkt niet in de golven van de zee. Door zijn God toe te vallen in het rechtvaardig oordeel draagt hij eeuwig voordeel. Jona denkt: ik kom om en dat is naar recht dat heb ik verdiend. Maar het is de weg die de Heere gebruikt tot zijn redding en behoud. Jona's sprong in de dood is een sprong naar het leven. Zijn eigen ik is hij kwijt en zijn God alleen houdt hij over. Wat een les, wil de Heere ons hier door deze bekende geschiedenis van een van zijn knechten leren. Wanneer ons Gods wet en de zonden voor ogen worden gesteld en de Heere komt met de stormwind van zijn bestraffing en kastijding, zodat we van alle zijden worden getroffen doen we er van alles aan om ons te blijven handhaven. Maar daarmee storten we ons in het ongeluk. Gods ogen doorlopen de ganse aarde, niets is bedekt voor zijn gezicht. Wat is het dwaas om te menen, dat we ook meer ergens veilig te zijn door weg te vluchten van God, die alom tegenwoordig is. De schuldige kan niet ongestraft zijn gang blijven gaan. Hoe hij zich ook tracht te verbergen en waar hij zich ook bevindt hij wordt door de Heere gevonden. Wat een genade is het wanneer we op de plaats komen van Jona en de Heere gelijk geven en bijvallen in zijn handelen en met de dichter belijden Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig. Dan is dat tot eeuwige winst, al lijkt het tegendeel waar en gaan we met Jona met al het onze overboord. In het zichtbare en het tastbare hebben we dan weliswaar geen enkel houvast en zijn we geheel afhankelijk van Hem, die de zee en de afgrond geschapen heeft. De dingen die men ziet zijn tijdelijk maar de dingen die men niet ziet zijn eeuwig. We zijn dan aangewezen op Hem die zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen over gegeven heeft. Het rechtvaardig oordeel dat wij moeten ondergaan nam Hij op zich opdat ons vergeving en genezing kan geschieden. Hij sprak tot de Farizeeërs en Schriftgeleerden: "Meer dan Jona is hier." Jona was een schuldig, Mensenkind. De Heere Jezus was dat niet. Hij is het reine en smetteloze Lam, dat op de vloekheuvel van Golgotha werd geslacht ter verzoening van de zonden van al de zijnen. Zo is Hij de Plaatsbekleder voor zijn verlore kerk. Hij ging ten onder in de zee van Gods toorn. Hij heeft het doorleefd hoe de banden van de dood en de angsten der hel Hem omringden. Al Gods golven en Gods baren zijn over Hem heen gegaan. Hij was als Jona drie dagen en drie nachten in het graf. Wie aan zijn plaatsbekledend offer voorbij gaat zal nooit behouden aankomen aan de oevers van de eeuwige stranden. Wie niet steunt op Hem heeft nooit vaste grond onder de voeten. Maar wie op Hem vertrouwt op Hem alleen ziet zich omringd door zijn weldadigheid.

Te lezen Schriftgedeelten en te zingen Psalmen

Jona 1 : 11-17 en I Koningen 18 : 29-39

Psalm 119 : 34

Aanvullende gegevens

Persoonlijke verdieping

1. Lees Psalm 51 en vergelijk deze psalm met het gedrag van de scheepelingen. Werk uit dat zij weliswaar de HEERE offeren en een belofte doen, terwijl de waarachtige bekering tot God ontbreekt.

Gespreksvragen

1. Van de scheepslieden wordt tot driemaal toe geschreven dat zij vrezden, zowel in vers 5, vers 10 als in vers 16. Geef het onderscheid aan en waarom dat dit zo is.
2. De zeelieden wisten wie en wat Jona was toen ze hem aan boord namen. Wanneer komen ze tot de ontdekking dat ze daarmee verkeerd handelden?
3. In deze geschiedenis zien we dat de raad van Jona in vers 12 niet overgenomen wordt, maar men zichzelf tracht te redden. Hoe is dat te verklaren?

Aantekeningen: